

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

472. Quas pænas incurrat confirmans indignum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

ac dispensando de indigno faciat dignum. Pass. cit. num. 117.

3. Respondeo tertio: quin & confirmator sciens scientiâ privatâ, maximè haustâ in confessione, electum esse indignum, si aliud nihil obstat, tenetur eum confirmare; eò quòd confirmator sit Judex, & confirmatio procedat ab eo ut Judice, adeoque procedere debet secundum allegata in foro externo. Donat. loc. cit. q. 8. n. 5. de quo vide fusc dicta de non cassanda electione, ex scientia privata indignitatis à Pass. n. 134, 144. & seq. uti & à nobis dicenda §. sequente.

Questio 472. Quas pœnas incurrat confirmans indignum?

1. Respondeo primò: qui indignum (maximè si ob defectû scientiæ, ætatis, honestatis vitæ ac morum indignus est, ut dicitur *c. nihil. de elect.* et si de cetero sint plures defectus & inhabilitates, prout etiam denotat particula *maximè*, quæ secundum propriam significationem est inclusivâ aliorum, Laym. in cit. *c. nihil. n. 2.*) per negligentiam confirmaverit (præterquam quòd ipse actus confirmationis sit nullus, Lott. l. 2. q. 18. n. 53. & indignè promotus, seu confirmatus sit deiciendus, seu privandus Prælaturâ vel beneficio, ad quod confirmatus, ut dicitur *cir. c. nihil.* etiam post factam confirmationem cum cognitione causæ factam, dum postmodum constiterit, eum esse indignum, ut Pirh. ad tit. de elect. n. 326. ex Abb. in cit. cap. nihil. n. 2.) Primò ipso jure privatus est facultate confirmandi pro illa vice, seu ut habetur in *c. nihil.* primum illius indignè confirmati successorem per novam electionem electum; devolutò electionem immediatè sequentem confirmandi jure ad Superiorem illius confirmatoris immediatum; quamvis Laym. in cap. cum in cunctis, de elect. §. Clerici sanè, n. 7. satis insinuet, jus illud confirmandi non secus ac jus instituendi devolvi ad Capitulum (intellige, ubi id culpam non admisit eligendo indignum, & ubi Episcopus non jure devolutò, sed proprio confirmavit indignum; si enim id fecit jure devolutò, Laym. admittit, devolvi institutionem ad Metropolitanum) ob maximam Capituli cum Episcopo conjunctionem, ob quam meritò unius defectus ab altero suppletur. Verùm ob stare videtur, quòd potestas confirmandi, etiam devoluta, videatur in eo, ad quem devolvitur, jurisdictionem supponere, quam non habet Capitulum sede plenâ.

2. Insuper suspendendus est talis confirmator à perceptione fructuum proprii beneficii, quamdiu Superiori (intellige, qui suspensionem intulit. Pirh. loc. cit. num. 325.) visum fuerit, seu ut Barbof. quousque indulgentiam promereatur, Laym. in cit. *c. nihil. n. 2.* Pirh. cit. n. 325. Barbof. cit. n. 253. citans Lamb. de jurep. l. 2. p. 3. a. 3. Cosm. in pragmat. sancti. tit. de elect. v. ea vice.

3. Respondeo secundò: si verò confirmator scienter per malitiam seu dolum id egerit, gravius puniendus erit, ut dicitur *cir. c. nihil.* nempe pro arbitrio Judicis; cum poena à jure determinata non sit. Pirh. loc. cit. quamvis Barbof. loc. cit. dicat expressè, debere illum deponi, citâtque pro hoc Gl. in cit. *c. nihil. v. deponatur.* Vivian. in pr. jurispr. l. 12. c. 7. n. 8. Lavor. de elect. c. 25. n. 65. Firman. de Episc. p. 2. secunda p. q. 5. Debet autem dolus hic seu malitia, cum non præsumatur, probari, juxta quod dicitur in *cir. cap. nihil: si vero convictus fuerit indignum confirmasse, & l. quoties. §. 1. ff. de probat. ubi dicitur:*

qui dolo dicit factum aliquid, docere dolum admittendum debet. Pirh. cit. n. 326. Laym. cit. n. 2. qui etiam addit: ceterum ex verisimilibus conjecturis fieri posse præsumptionem de commisso dolo, juxta *l. dolum. c. de dolo.* saltem, ubi quis agit, quod omnes communiter sciunt esse prohibitum; vel non agit, quod scit sibi agendum esse, ut Gl. in cit. *l. dolum.* Tradit tamen Laym. in *c. innotuit. de elect. n. 6.* quòd, si electores elegerint illegitimum, aliòve defectu laborantem, vel indignum, præsumptio sit contra illos, quòd id scienter fecerint; ideoque contrarii probatio illis incumbit. Neque obstat *regula juris* 47. in 6. ignorantia (intellige facti alieni) præsumitur, ubi scientia non probatur: eò quòd hanc patiatur exceptionem: nisi de eo inquirere, & notitiam capere alicui ex officio incumbat, juxta *c. quamvis. de reg. juris. c. ult. de clandest. despons. l. regula. §. sed facti. ff. de juris. & facti ignor.* Sanch. de matrim. l. 3. d. 42. n. 1. Quæ autem in *cir. cap. innotuit.* dicuntur de Electoribus, eadem ratione intelligenda de confirmatore & institutore indigni, ait *ibid.* Laym. additque, quòd, tamet si poena hæc privationis pro ea vice non incurratur, nisi quis indignum scienter promoveat, ut colligitur ex *cir. cap. innotuit. c. cum Vintoniensis. c. quamquam. de elect.* at tamen ignorantia directè voluntaria seu affectata, si nimirum de industria inermittatur inquisitio, ne defectus appareat, æquiparetur scientiæ, ut Gl. in *cir. c. innotuit. v. ignorantiam.* Anton. de Butrio *ibid. n. 24.* quos citat Laym. uti & seipsum *Theol. mor. l. 1. c. 20. n. 2.*

4. Irrogari quoque easdem pœnas privationis juris confirmandi pro illa vice, & suspensionis à perceptione beneficii confirmantibus indignum electum ad Prælaturam vel beneficium curatum videtur, cum in *cunctis. §. Clerici sanè.* etiam illud cap. expressè loquatur de eligentibus indignum: & quidem illas pœnas in dicto *c. cum in cunctis.* statutas comprehendere quoque confirmatores non Episcopos, seu inferiores confirmantes indignum in beneficio curato vel Prælatura, tradit *ibidem* Laym. n. 8. citato Suar. de cens. d. 31. f. 2. n. 10. Utrum verò extendantur quoque ad confirmantes & instituentes indignum in beneficio, quod nec curatum, nec Prælatura est, ait Laym. se non audere affirmare, cum nullus exster Canon, qui id significet, sed tantum de Prælaturis, dignitatibus & beneficiis curatis; & in materia pœnali non liceat facere extensionem; nec ratio sit eadem, cum majus delictum, adeoque gravius puniendum sit, promovere indignos ad majora hæc beneficia; ethi dicat Idem Laym. non paucos Auctores universaliter & indistinctè affirmare, propter collationem, institutionem, confirmationem indigni pœnam illam privationis incurri, & devolutionem fieri ad alium. Et sanè etiam illud *c. nihil.* non loquitur nisi de Prælaturis.

5. Respondeo tertio: si Superior, ad quem pertinet confirmatio, non per seipsum, sed per alium curet nominari & confirmari electum, cui potestatem examinandi & confirmandi commisit; is autem ex malitia seu dolo, vel ex ignorantia seu negligentia confirmet indignum, ipsum Superiorem, seu committentem puniendum esse, quia obligatur ex culpa & dolo commissarii sui (tenetur enim dominus ex facto illorum, quorum operis utitur. *l. 1. ff. de publican.*) nisi tamen ex justa & probabili causâ potestatem delegavit; eò quòd tunc non teneatur ex dolo & malitia commissarii, tradit Pirh. cit. n. 326. citans Abb. in *c. nihil. n. 5.*

Qua